

35 Het ondersteuningsplan in schema

1 Inleiding

Dit dc-thema geeft je een schematische weergave van het ondersteuningsplan.

Je vindt een uitwerking van:

Stap 1 De beginsituatie vaststellen

Stap 2 Probleem formuleren en hulp- / begeleidingsvraag vaststellen

Stap 3 Doelen formuleren

Stap 4 Plan maken

Stap 5 Uitvoeren

Stap 6 Evalueren

Voordat je start **sta je bewust stil** bij het hoe en het waarom van het maken van een ondersteuningsplan voor jouw cliënt. Jij vertegenwoordigt zijn belangen voor een groot deel, dus een plan op maat is enorm belangrijk

Je **kent de visie** van jouw instelling. Je kunt de **relatie leggen tussen de visie** van jouw instelling & de vormgeving **en inhoud** van de ondersteuningsplannen.

Je **weet wat jouw rol is** bij het maken van het ondersteuningsplan. Je weet ook **welke andere disciplines** er bij betrokken zijn en wat hun taken en verantwoordelijkheden zijn. De hierna genoemde stappen doe je **zo veel mogelijk samen met de cliënt**.

Stap 1**Beginsituatie vaststellen**

Informatiebronnen zijn:

- persoonsbeschrijving
- cliënt
- familieleden / vrienden van de cliënt
- een sleutelfiguur
- collega's
- leden van het multidisciplinaire team
- sociale kaart
- instellingsdocumenten
- vakbladen & bibliotheek
- internet
- persoonlijk netwerk
- informatie door observatie
  - continue observatie
  - intervalobservatie
  - contextuele observatie
  - protocollaire observatie
- onderzoeken van leefstijl als kenmerk van eigenheid
- herkennen van signalen
  - symptomen van een ziekte
  - non-verbale signalen
  - gedragsuitingen (vluchten, vechten, ontwijken, ontkennen, vermijden)
  - signalen met verborgen informatie
  - signalen bij communicatieproblemen

Stap 2 	Probleem formuleren / hulpvraag / begeleidingsvraag vaststellen Een hulpmiddel om de hulpvraag goed te formuleren kan zijn om te zeggen: "Help mij om..." - mij slaat dan op de cliënt "Help X om..." - X slaat dan op de cliënt	
	Belangrijkste uitgangspunt bij begeleidingsbehoeften in kaart brengen & hulpvragen formuleren is de cliënt	
	Concrete kenmerken = niet beïnvloedbaar, je accepteert ze zoals ze zijn <ul style="list-style-type: none"> • Werk & opleiding • Woonplaats • Maatschappelijke positie • Sekse • Leeftijd • Etniciteit / ras 	Leefstijl = beïnvloedbaar <ul style="list-style-type: none"> • Wensen & gewoonten • Normen & waarden (cultuur) • Levensbeschouwing & ideologie • Seksualiteit & seksualiteitsbeleving • Emoties & gevoelens <p><i>In deze hoek (kenmerken van de leefstijl!) zoek je de hulpvragen door de aspecten van de leefstijl verder uit te diepen</i></p>

Stap 3**Formuleren van doelen**

SMART:

S = specifiek

M = meetbaar

A = acceptabel

R = realistisch

T = tijdsdoel

Stap 4**Maken van een plan van aanpak – maken van een begeleidingsplan – maken van het ondersteuningsplan - het zorgplan – het individuele plan – het handelingsplan**

Rekening houdend met :

- vrijheidsbeperkende maatregelen
- Wettelijke maatregelen (TBS & TBR)
- Protocollen

NB in een goed plan zijn alle stappen en alle onderdelen zoals vermeld in dit schema verwerkt.

Stap 5**Uitvoeren en bewaken van het proces rondom begeleiding in relatie tot het plan/ rapporteren/ begeleiden****Interventietechnieken m.b.t. tot begeleiden:**

Bijvoorbeeld:

- Voorbeeldgedrag van de begeleider
- Instrueren
- Conditioneren
- Ondersteunen
- Gesprekken
- Coachen
- Therapieën
- Activiteiten

Rapportage:

- Aan de hand van het ondersteuningsplan
- Volgens de regels van goede schriftelijke rapportage:
  - Vermeld hoofdzaken van de informatie (wat, waarom, wie, wanneer, hoe)
  - Zorg voor correct taalgebruik (voorkom taalfouten, gebruikt tegenwoordige tijd, gebruik gangbare woorden, geen afkortingen, vermijd lange zinnen, wees objectief)
- Volgens de regels van goede mondelinge rapportage:
  - Wees representatief (houding & manier van praten)
  - Ondersteun je woorden met gebaren
  - Praat duidelijk
  - Gebruik begrijpelijke woorden,
  - Praat niet te snel
  - Controleer of je begrepen bent
  - Praat niet te lang
  - Kijk de luisteraars aan.

Bewaak het proces

Bewaak het proces rondom de begeleiding:

- Loopt alles naar wens?
- Wordt er gerapporteerd aan de hand van de gestelde doelen?
- Wordt er begeleid aan de hand van gestelde doelen?
- Moet er in het proces ingegrepen / bijgestuurd worden?

Stap 6**Evalueren & bijstellen van het plan**

Checken met de visie van de instelling!!!

Evalueer op de hiervoor vast gestelde datum met de betrokkenen
Stel waar nodig het plan, bij voorkeur in overleg met de cliënt, bij.